

Posudek bakalářské práce Mgr. Kateřiny Krlínové *Věčnost a časovost v máchovských studiích Jana Patočky*, ÚFaR FF UK v Praze, 53 stran

Mgr. Kateřina Krlínová se ve své práci pustila do velmi obtížného, komplexního úkolu. Hlavním textem, o němž se ve své práci opírá, je Patočkova studie „Čas, věčnost a časovost v Máchově díle“; na poli této studie autorka prozkoumává strukturu časovosti v Patočkových máchovských studiích, avšak činí tak za účelem výkladu lidského života jakožto existence, která je ve své podstatě časová. Druhým zásadním textových okruhem a věcnou oblastí, jíž se autorka věnuje, je proto Patočkova koncepce pohybu existence, resp. tří pohybů existence. Kateřina Krlínová pak ve své práci osvětluje máchovskou esej touto Patočkovou koncepcí *et vice versa*, aby tak nejenom interpretovala oba tematické okruhy, nýbrž aby také navrhla alternativní vyústění Patočkovy koncepce pohybů existence.

Je patrné, že autorka má velmi dobrý přehled o Patočkově myšlení. Svědčí o tom i její výkladový postup, v němž nejprve vytyčuje hlavní motivy Patočkovy filosofie, čímž si připravuje cestu ke srovnání s máchovskou studií (část II). Jistě by bylo možné poukazovat na to, že některé stejně podstatné motivy zde zůstaly nevyřčeny, nebo že výklad pohybu existence by mohl být komplexnější, avšak podstatnější je po mém soudu to, že autorka díky charakterizaci obecných rysů Patočkovy koncepce orientuje svůj výklad přímo k věci samé.

Zatímco vykázání styčných bodů a rozdílů mezi třemi pohyby existence a představou existence podle máchovské eseje (část III) je přesvědčivé, část IV, jež je věnována především rozboru Heideggerovy koncepce „*Nic*“, je po mém soudu nedotažená. Domnívám se, že v této části by bylo především třeba v prvním kroku ukázat, že skutečně existuje podstatná podobnost mezi Heideggerovou koncepcí a Máchovou představou. A z druhého konce by pak bylo potřeba nabídnout přesvědčivou argumentaci pro to či ono pojetí věčnosti, resp. nicoty.

Část V se pak až příliš podrobně věnuje otázce, zda lze „Máchův postoj“ řadit do třetího pohybu, nebo nikoli. Vzhledem k tomu, že autorka nakonec míří k otázce celkovosti lidské existence (a spolu s tím k problému nihilismu), bylo by po mém soudu prospěšnější, kdyby více prostoru věnovala přímo tomuto tématu. V této souvislosti by pak bylo žádoucí, aby autorka osvětlila problém možné „neslučitelnosti této oblasti [ducha] s tělesností, jež naopak Mácha svou melancholií rozkrývá“ (50).

Celkově se domnívám, že autorka dokázala artikulovat mimořádně komplexní téma velmi dobře strukturovaným způsobem, k čemuž vhodně využila rovněž dostupnou sekundární literaturu. Na druhou stranu platí, že otázky, které z vytyčeného zkoumání/srovnání vyplývají, z větší části jen formuluje; nelze říci, že by je přesvědčivě vyřešila. Nejpozoruhodnější je v tomto kontextu otázka

(jež se v jiné podobě vrací i v závěru), zda „třetí“ pravdivostní pohyb „nepřichází spíše tak, jak jej popisuje Máchas, tedy bezprostředně po odcizení se dětskému věku a zda tedy neřeší spíše určité vyrovnání se s touto změnou či neusiluje o porozumění tomuto odcizení, této změně, tak aby mohl být nastolen autentickým způsobem pohyb druhý“ (36). Byla by autorka schopna tuto tezi dále rozvinout?

Bakalářská práce Kateřiny Krlínové splňuje všechny formální požadavky a zejména se zřetelem k obtížnosti a přínosnosti tématu ji navrhuji hodnotit jako *výbornou*.

Martin Ritter, Ph.D.